

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING, lå 17/18

Planen gäller för: Förskoleklass Grundskola Fritidshem	Gamla Uppsala skola Vattholmavägen 95 754 40 Uppsala Tel: 018-727 58 87 (exp)
Ansvarig för planen Rektor	Catarina Eriksson Tel: 018-727 59 90, catarina.eriksson@ uppsala.se
Planens giltighetstid:	171001-180930

1. SYFTE OCH INNEHÅLL

Syftet med arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är att skydda barn och elever mot kränkningar av deras värdighet. Planens funktion är att förebygga och förhindra att kränkningar förekommer genom att beskriva konkreta åtgärder och ha tydliga rutiner. Planen är en dokumentation av det arbete som bedrivs löpande samt utgångspunkt för uppföljning, utvärdering och utveckling. Planen är därmed en del i det systematiska kvalitetsarbetet.

Planen är även ett verktyg att använda sig av då diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling uppstår i verksamheten, genom att den beskriver vilken arbetsgång som ska följas i sådana situationer, hur utredningar och åtgärder ska dokumenteras och följas upp.

2. FÖREGÅENDE ÅRS UTVÄRDERING (MOTSVARAR STEG 4 I FÖREGÅENDE ÅRS PLAN)

Enligt 6 kap. 8 § skollagen ska en redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts tas in i efterföljande års plan. Utvärderingen i föregående års plan är utgångspunkten för den nya planen.

2.1.

Föregående periods åtgärder	Målet med åtgärden/önskvärd effekt	Effekt/hur blev det
Utöka skolans trygghetsteam med en kurator.	Höja kompetensen i teamet.	Kuratorn har aktivt deltagit i teamets arbete. Stöttat pedagogerna i teamet samt haft samtal med enskilda elever och elevgrupper. Även stöttat vid föräldrakontakter. Mycket positivt.
Sätta upp en stor gul sol i lusthuset där man kan få hjälp att hitta en lekkamrat. (Istället för tidigare förslaget <i>Sol för ensamma</i>)	Öka tryggheten för de elever som känner sig ensamma.	Skulle involvera träslöjden i arbetet men av olika anledningar blev det inte av under vårterminen.
Utöka faddersystemet ytterligare.	Ett väl fungerande faddersystem ökar tryggheten på skolan.	Tryggheten har ökat på skolan där faddersystemet säkert har bidragit, vi har fått en starkare "Vi-känsla". Vissa klasser har ett väl fungerande faddersystem, andra något sämre. Vi behöver arbeta vidare med detta.
Värdegrundsarbete en gång/vecka med eleverna i förskoleklass och åk 1. (Finns	Lägga en god grund hos våra yngsta elever. Öka tryggheten.	Lärarna ser att eleverna leker än mer över klassgränserna, både uppåt/nedåt och parallellt.

med i skolans verksamhetsplan)		Fler elever vågar stå inför klassen i olika sammanhang.
Skolan uppmärksammar ”Annorlundadagen” (Downs syndromdagen) genom att ha en ”Annorlundavecka”	Öka förståelsen för olikheter och att alla är lika mycket värda kopplat till diskrimineringsgrunderna i planen.	Under veckan arbetade klasserna med temat. Ett bildspel visades i de olika klasserna. Många elever testade att klä sig annorlunda och veckan avslutades med att vi ”kärleksbombade” matsalen. En dag kom brukare från Fyrisgården och besökte oss. De ”arbetade” på skolan genom att hjälpa till i olika sammanhang.
”Likabehandlingsplanen” är förankrad och tydlig för alla elever. Klasserna bearbetar planen bl a med hjälp av uppdrag från elevrådet.	Öka elevernas förståelse för hur och med vad vi arbetar runt diskriminering och kränkande behandling.	Alla elever arbetade med skolans värdegrundsord - trygghet, respekt, ansvar och trivsel – under fyra utvalda veckor. God effekt när alla på skolan bearbetar samma sak under en vecka.

3. UNDERSÖKNING AV RISKER (STEG 1)

Syftet med undersökningen är att upptäcka om det förekommer diskriminering, repressalier, trakasserier och kränkande behandling samt eventuella risker för diskriminering, repressalier, trakasserier och kränkande behandling och andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten. De problem- och riskområden som identifieras i verksamheten ligger till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras. Undersökningen omfattar såväl förekomsten av diskriminering, repressalier, trakasserier och kränkande behandling som en översyn av den egna organisationen på såväl individ-, grupp- och verksamhetsnivå.

3.1. Redovisning av hur periodens undersökning har gått till och hur personalen och barnen/eleverna har medverkat

Skolans elever genomför årligen i december en egen trygghetsenkät via skolans trygghetsteam. Enkäterna sammanställs och trygghetsteamet går igenom resultatet med all personal och därefter kan insatser planeras.

Varje vår svarar eleverna också på kommunens frågor via SKL-enkäten där bl a frågor om trygghet och studiero ingår. Dessa svar analyseras och används i vårt fortsatta arbete.

Varje år, vid läsårsstarten, får eleverna uppge vilka områden på skolan som de upplever som otrygga. Trygghetsteamet och skolans ledning för en sammanställning av elevernas åsikter som sen ligger till grund för förändringar och utveckling av verksamheten.

Trygghetsteamet får en sammanställning av senaste läsårets kränkingsärenden. Med hjälp av sammanställningen kan vi se mönster runt kränkningarna och agera utifrån detta.

Ett av läsårets skolrådsmöten, där föräldrarepresentanter från de olika klasserna deltar, brukar innehålla temat trygghet och trygghetsteamets arbete. Tillsammans diskuterar vi hur skolan arbetar med frågorna och föräldrarnas synpunkter välkomnas.

Skolans fritidshem har ett fritidsråd med elevrepresentanter från de olika klasserna. De tar regelbundet upp aktuella likabehandlingsfrågor.

3.2. Områden som berörts i undersökningen

X Kränkande behandling

X Kön

X Könsoverskridande identitet eller uttryck

X Etnisk tillhörighet

X Religion eller annan trosuppfattning

X Funktionsnedsättning

X Sexuell läggning

X Ålder

3.3. Redovisning av undersökningens resultat

- Det finns områden på skolan som eleverna upplever som otrygga. De ställen som flest klasser har uppgivit som otrygga i september -17 är fotbollsplanen, sandlådan, utanför träslöjdssalen, i omklädningsrummen och nedanför kullen vid rutschkanan. I sammanställningen finns även svaren från eleverna på fritids med.
- På frågan ”*Jag känner mig trygg i skolan*” i kommunens elevenkät vt -17 svarade 96% av eleverna att det stämmer. Tidigare två år var motsvarande siffra 97%.
- Skolans trygghetsteam genomför varje år i december en trygghetsenkät med sju frågor och jämför sen resultaten över tid. Resultatet på frågan *Finns det någon i din klass som är utanför* har sjunkit från 19% till 12% det senaste läsåret. Även frågan *Har du blivit retad av någon i klassen* har sjunkit från 36% till 29%. Trygghetsteamet har bra rutiner att arbeta både förebyggande samt med direkta kränkningar. De kommer arbeta vidare med extra fokus på ovanstående två områden.
- Förskollärarna pratade med våra nya 6-åringar efter första månaden för att höra vad som känns bra och vad som känns mindre bra i skolan. Eleverna uppgav att de fick göra många roliga saker och att de trivs men det finns också några mindre bra saker (bråkigt vid King-planen, stora gungorna är läskiga, otäckt att gå förbi stora klungor av äldre elever, läskigt bakom planket).
- I kommunens enkät riktat mot eleverna på fritids är resultatet varierande, se tabell nedan som visar delar av enkäten.

Andel (%) positiva barn (kommunen totalt inom parentes)

	2014/15	2015/16	2016/17
På mitt fritids märks det att alla är lika mycket värda	98 (94)	94 (94)	96 (94)
På mitt fritids kan barn göra elaka saker mot varandra utan att de vuxna gör något åt det	80 (76)	90 (75)	75 (74)
På mitt fritids kan vuxna göra elaka saker mot barn utan att andra vuxna gör något åt det	90 (83)	88 (83)	85 (84)
Jag mår bra när jag är på mitt fritids	96 (96)	94 (95)	96 (95)
Jag kan göra saker i lugn och ro på mitt fritids	90 (83)	78 (82)	83 (82)
Vi barn får vara med i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling	90 (68)	92 (67)	74 (73)
På mitt fritids samarbetar vi med varandra	92 (91)	88 (90)	92 (91)
Personalen på mitt fritids lyssnar på mig	94 (94)	94 (94)	86 (94)

Personalen på mitt fritids hjälper mig om jag behöver det

98 (95)

92 (95)

96 (95)

- Antalet kränkingsärenden som trygghetsteamet har varit involverade i under läsåret 16/17 har minskat med en fjärdedel jämfört med läsåret innan.

4. ANALYS AV ORSAKER (STEG 2)

Tryggheten på skolan är fortfarande mycket hög trots att elevantalet har ökat under de senaste fyra åren samt att elevunderlaget har blivit mer heterogent med fler elever med andra bakgrundsförhållanden, länder eller kulturer. Denna heterogenitet berikar skolan och fördjupar vårt arbete runt respekt och allas lika värde.

Skolan behöver se över hur vi kan arbeta bort otrygghetskänslan vid de platser som eleverna har nämnt både under skoldagen samt i fritidsverksamheten.

5. ÅTGÄRDER (STEG 3)

Mot bakgrund av föregående års utvärdering, undersökningen (steg 1) och analysen (steg 2) ska de förebyggande och främjade åtgärder som skäligen kan krävas vidtas. Syftet är att avvärja risker för diskriminering, repressalier, trakasserier och kränkande behandling. Åtgärderna tar sikte på att minimera risken för diskriminering och kränkande behandling m.m. och utgår från identifierade riskfaktorer. De konkreta åtgärder som planeras utgår från den undersökning som gjorts.

5.1. Konkreta åtgärder utifrån årets undersökning och utvärderingen av föregående års plan

Åtgärd	Verksamhetsform	Mål att uppnå/önskvärd effekt	Ansvar/person	Tidsplan	Uppföljning när och hur
Spärra av den del av skolgården som finns bakom skolan utanför träslöjdssalen eftersom det finns prång där som skapar otrygghet.	Hela skolan	Ta bort det område på skolgården som upplevs som mest otryggt. Vi behöver inte den delen.	Rektor	Lå 17/18	Våren -18.
Åk 5 ska i perioder hålla i gemensamma lekar på rasterna där alla elever får vara med.	Hela skolan	Öka gemenskapen och tryggheten. Ingen elev ska behöva känna sig ensam	Läraren i åk 5	Lå 17/18	Ett par gånger under läsåret.

Öva eleverna på att säga ifrån för sin egen del eller någon annans under policyn ”Vi säger stopp”.	Hela skolan	Lära eleverna att det är allas ansvar att ingen blir retad eller utsatt. Alla måste säga ifrån och ta ansvar.	Trygghets-teamet	Lå 17/18	Ett par gånger under läsåret.
Låta eleverna på fritids vara mer med i arbetet runt diskriminering och kränkande behandling.	Fritids	Öka elevernas delaktighet i arbetet.	Fritids personal	Lå 17/18	På de kvällsmöten som fritids har under läsåret.
Fler vuxna vid de platser på skolgården (idrottshallen, skolgården, matsalen) som eleverna upplever som otrygga.	Hela skolan	Öka elevernas trygghet på skolgården.	Rektor tillsammans med all personal	Lå 17/18	Diskutera och följa upp på några av kommande arbetsplatsträffar.
Göra en karta där otrygga områden finns markerade.	Hela skolan	Öka elevernas trygghet på skolgården. Underlätta för vuxna som rastvaktar.	Rektor	Dec -17	Repetera områdena och visa på kartan på arbetsplatsträffen i januari.
Nya matsalsrutiner med periodvis bestämda platser, 5 tysta minuter och tyst kapprum .	Hela skolan	Förbättra matro, främja kamratrelationer och inkludering	Ledningsgruppen	Lå 17/18	Ledningsgruppen följer upp rutinen i januari och i slutet av vårterminen.

6. UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING (STEG 4)

6.1

Periodens åtgärder	Målet med åtgärden/önskvärd effekt	Effekt/hur blev det

6.2. Medverkade barn/elever i arbetet och i utvärderingen av planen?

Ja

Nej

Om nej, varför?

7. ATT UPPTÄCKA, ANMÄLA OCH ÅTGÄRDA DISKRIMINERING, TRAKASSERIER OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

Se Utbildningsförvaltningens rutin för anmälan och handläggning av kränkande behandling och definitioner och begrepp ur Allmänna råd LÄNKAR

7.2. Rutiner – information till barn, elever och vårdnadshavare om hur de ska anmäla diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Vårdnadshavare informeras via rektors månadsblad om hur de anmäler samt att planen finns tillgänglig på skolans hemsida.

Klasslärarna pratar med eleverna om hur skolan arbetar med diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Begreppen behöver dessutom förklaras för eleverna.

[Beskriv hur informationen går till, forum, kommunikationsformer.]

[Förskolans/skolans ansvarsstruktur, rutiner och dokumentationsformer beskrivs.]

7.3. Rutiner för personalens respektive chefs skyldighet att anmäla

- Varje läsårsstart får all personal skriva under en personalförsäkran som bl a innehåller information om anmälningsskyldigheten:

All personal har skyldighet att anmäla kränkande behandling.

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. Första stycket och första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen. (6 kap, 10§)

- Anmälningsskyldigheten står även beskriven i skolans elevhälsoplan.
- Rektor ansvarar för att anmäla till huvudman.

7.4. Rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation avseende diskriminering och kränkande behandling

Skolans trygghetsteam hjälper till att utreda kränkningsärenden när läraren inte räcker till. Trygghetsteamet består av två lärare, en fritidspedagog samt skolans kurator. Trygghetsteamet genomför också elevsamtal, hjälper klassläraren med information till föräldrar samt dokumenterar utredningsarbetet.

De ansvarar även för att följa upp ärenden och avsluta dem när så är dags.

Rektor ansvarar för att dokumentationen skickas till huvudmannen via den blankett som finns för ändamålet. Detta ansvar ska senare under läsåret delegeras till skolans kurator.

I början av läsåret går trygghetsteamet runt i klasserna för att presentera sig.

I skolans fotokatalog finns en bild av de vuxna som ingår i skolans trygghetsteam. En kopia på fotot finns också uppsatt på olika ställen runt om på skolan.

7.5.Rutin när personal har kränkt barn/elever

Rektor ansvarar för att utreda och dokumentera vid misstanke om att personal har kränkt elever. Rektor ansvarar dessutom för att anmäla till huvudman.

Om kränkning kan konstateras efter avslutad utredning kontaktar rektor HR Center för bedömning av eventuella arbetsrättsliga åtgärder.

7.6.Rutin för revidering av periodens plan och fastställande av nästkommande plan – datum

I slutet av läsåret ska delar planen utvärderas tillsammans med skolans elevråd.

I början av det nya läsåret utvärderar trygghetsteamet tillsammans med skollädaingen planen samt arbetar vidare med nästkommande plan.

Planen gäller 1 oktober aktuellt läsår t o m 30 september nästkommande läsår.

8. DELAKTIGHET I ÅRETS ARBETE

8.2.Beskriv hur barnen/eleverna ska medverka i det främjande och förebyggande arbetet

Trygghetsteamet planerar olika aktiviteter och temaområden som eleverna får arbeta med i de olika klasserna.

I mars varje år anordnar skolan en temavecka kallad ”annorlunda-veckan” då eleverna får arbeta runt frågor kopplat till flera av diskrimineringspunkterna, bl a funktionsnedsättning, kön, sexuell läggning. Skolan samarbetar då med vuxna som har olika funktionsnedsättningar vilka besöker oss och deltar i vår verksamhet på olika sätt. I samband med trygghetsenkäten diskuterar vi vad olika ord som rättigheter –skyldigheter, retas-kränkas-komma överens- mobbas så eleverna förstår innebörd och skillnader.

8.3.Beskriv hur personalen ska medverka i det främjande och förebyggande arbetet

Skolans trygghetsteam är navet i skolan arbetet för det främjande och förebyggande arbetet. De involverar alla medarbetare på olika sätt under läsåret.

9. ATT GÖRA PLANEN KÄND - FÖRANKRING

Barnen/eleverna

Klasslärarna går igenom planen med eleverna på lämpligt sätt utifrån elevernas ålder. Delar av planen diskuteras i skolans elevråd.

Vårdnadshavarna

I rektors månadsblad berättar vi när den nya planen är klar och informerar om att den finns på skolans hemsida. De föräldrar som önskar får den utskrivna av oss på skolan.

Planen och skolans arbete runt diskriminering och kränkande behandling diskuteras vid ett av skolrådsmöten under läsåret.

Personalen – alla som är verksamma inom utbildningen

All personal ska känna till planens innehåll. På olika sätt bearbetas planen på t ex skolans arbetsplatsträffar och all personal uppmanas att läsa den. Planen ligger lättillgänglig på kommunens intranät där skolan laddar upp viktiga och aktuella dokument som all personal ska ha tillgång till.